

KTL, industrija papirja in embalaže
Ljubljana, n.sol.o.

št.113

Leto 1989

4

Proizvodnja manjša, ker ni dovolj naročil

Čeprav smo sredi maja lahko že uvidimo, da so odstopanja od dinamičnega plana precejšnja že v proizvodnji, če pa k temu pridamo še vrednostni del, ki ga vsakodnevno izniči inflacija, pa so odstopanja še večja. Tako smo v prvih štirih mesecih proizvedli 28.282 ton, to pa je za 1.542 ton oz. 5% manj kot smo načrtovali. Skupni vzrok odstopanj je v pomanjkanju naročil na domačem trgu, pa tudi izvoz za posamezne izdelke ni tak kot smo načrtovali.

Odstopanja od plana so po temeljnih organizacijah naslednja:

KARTONAŽA	- 188 ton
LEPENKA	+ 34
VALKARTON	- 144
KARTONAŽNA	- 216 ton
PAPIRINA KONF.	- 252 ton
JELPLAST	- 38 ton
EMBALAŽNI SERV.	72 ton
SIGMA	- 63 ton
TOV. POTISKANE EMBALAŽE	- 603 ton
SKUPAJ KTL	- 1.542 ton

Največje odstopanje izkazuje Tovarna potiskane embalaže v ustanavljanju, kjer se poleg močnega pomanjkanja naročil za domači trg v zadnjem času zmanjšujejo še naročila za izvoz. Tudi papirna konfekcija ustavlja proizvodnjo zaradi ve-

likih zalog tako regulatorjev kot zvitkov in še izvoza ne realiziramo (cene). V Jelplastu je precej manj naročil za sode, kar tudi zmanjša tonažo proizvodnje. Zaloge izdelavnih materialov so primerne, večjih pomanjkanj ni. Težava pri oskrbi z materiali je v tem, ker imajo vsak mesec nove cene. To seveda vpliva na naše prodajne cene, ki jih moramo prilagajati razmeram na trgu.

V obdobju januar-april 1989 smo dosegli fakturirano realizacijo v višini 239.868.286.000 din, kar je za 9% pod operativnim planom in 532% nad lanskoletno fakturirano realizacijo v enakem obdobju.

V prvih štirih mesecih letos znaša proizvodnja plošč iz valovitega kartona in mikrovala 23.834.000 m², kar je za 6% manj od plana in za 11% manj kot v enakem obdobju lanskega leta.

Izkoristek materiala za poročano obdobje znaša 88,8% in je malo slabši kot lani zaradi maloserijske proizvodnje in preštevilnih nastavitvev strojev.

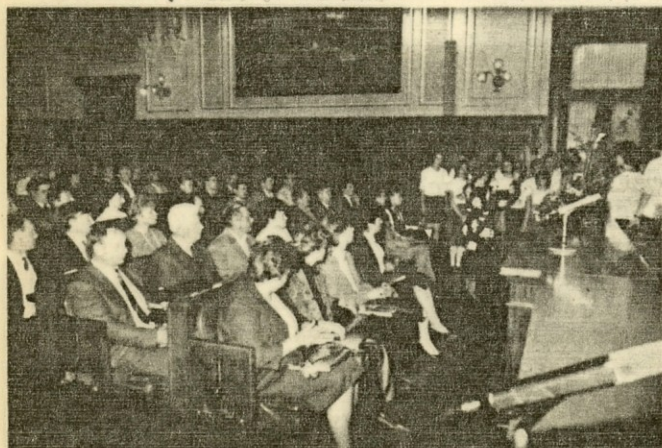
Glede na to, da smo za 5% nižji fizični obseg proizvodnje porabili enako število izdelavnih in režijskih ur, je logična posledica, da je produktivnost izražena v kg/h manjša kot lani v enakem obdobju in znaša 24,97 kg/h. Zaostanek za planirano produktivnostjo pa je še veliko večji, saj znaša 18% oz. zaostajamo za planirano produktivnostjo za 4 kg/h.

Na konvertibilni trg smo izvozili 3.171 ton izdelkov v vrednosti 1.656.964 USD, kar je 87% nad planom in 22% več kot smo izvozili v letu 1988 v enakem obdobju. Manjši izvoz kot lani izkazujejo le v Tovarni potiskane embalaže v ustanavljanju, vendar pričakujemo v drugi polovici leta povečanje izvoza.

B. J

Srebrni znak ZSS konferenci osnovnih organizacij sindikata KTL

Občinski svet ZSS je tudi letos podelil najzaslužnejšim sindikalnim delavcem in najboljšim osnovnim organizacijam priznanje za dosedanje delo. Na slovesnosti, ki je bila 19. aprila v dvorani Magistrata, je med štirimi organizacijami Srebrni znak ZSS prejela tudi naša konferenca, ki si ga je prislužila z aktivnim razreševanjem in vključevanjem v razreševanje problematike znotraj delovne organizacije na vseh področjih pa tudi z vključevanjem v aktivnosti, ki jih vodi občinski svet ZSS.

(Levo): posnetek s slovesnosti, desno: predsednica konference Helena Kučič ob prejemu Srebrnega znaka ZSS konferenci sindikata naše delovne organizacije.

IZ VSEBINE:

Preživela bo samo tista organizacija, ki se bo tržno tudi obnašala

Kaj pa vključevanje v EVROPO 1992?

Reševanje stanovanjske problematike v TOZD Lepenka

Sindikati bo ščitil dobre delavce

Bodo ekološki predpisi zaprli Tovarno celuloze OBIR?

»V službi varstva-v službi človeka«

Rezultati zrebanja

Humor

Nagradna križanka

Fotografije:
Lajčič-Dermota, Štrekelj

DOPIŠUJTE V GLASILO

 tiskano v DO potiskane embalaže

Po mnenju sekretariata za informacije v izvršnem svetu skupščine SR Slovenije, z dne 6. 6. 1979, je Glasilo KTL na podlagi 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, 33-316/72) oproščeno temeljnega prometnega davka od prometa proizvodov.

IZ OBRAZLOŽITVE FINANČNIH REZULTATOV POSLOVANJA ZA PRVO TROMESEČJE 1989

»Preživela bo samo tista organizacija, ki se bo tržno tudi obnašala«

Uvodoma moram pojasniti, da se ugotovljeni celotni prihodek, porabljeni sredstva, dohodek, obveznosti iz dohodka in čisti dohodek, razlikujejo od izkazanih v preteklem letu in v primerjavi s planom zaradi:

samo na izkazani celotni prihodek, porabljeni sredstva, dohodek in obveznosti iz dohodka, ne vpliva pa na čisti dohodek in del čistega dohodka za sklade. V primeru, da bi vsteli revalorizacijske obresti od kratko-

Pregled ustvarjanja sredstev za reprodukcijo v primerjavi s planom:

TOZD	Plan 1989	Doseženo (v 000 din)		Stopnja doseganja	
		po plačani	po faktur.	(3:2)	(4:2)
1	2	3	4	5	6
KARTONAŽA	1.925.040	1.676.277	1.922.820	87	100
LEPENKA	2.586.842	1.352.941	1.851.049	52	72
VALKARTON	6.382.182	8.681.327	9.608.493	136	151
KARTONAŽNA	617.164	-2.057.025	171.601	-	28
PAPIRNA KONF.	1.827.438	707.251	2.064.135	39	113
JELPLAST	53.884	-657.301	-644.204	-	-
TOV. POT. EMB.	2.124.148	-1.647.443	-1.305.869	-	-
SKUPAJ	15.516.698	8.056.027	13.668.025	52	88

Pregled ustvarjanja sredstev za reprodukcijo v obračunskih din, izraženih v DEM:

TOZD	Plan 1989	Doseženo		Stopnja doseganja	
		po plačani	po faktur.	(3:2)	(4:2)
1	2	3	4	5	6
KARTONAŽA	540.843	470.953	540.220	87	100
LEPENKA	721.721	380.111	520.055	52	72
VALKARTON	1.793.085	2.439.034	2.699.523	136	151
KARTONAŽNA	173.393	-577.925	48.212	-	28
PAPIRNA KONF.	513.422	198.703	579.922	39	113
JELPLAST	15.139	-184.670	-180.990	-	-
TOV. POT. EMB.	596.783	-462.852	-366.886	-	-
SKUPAJ	4.354.386	2.263.354	3.840.056	52	88

a) V tekočem letu se sme amortizacija obračunavati samo od osnovnih sredstev, ki imajo še sedanjo vrednost, medtem ko je bilo v preteklih letih možno obračunavati amortizacijo tudi že amortiziranih osnovnih sredstev ob pogoju, da organizacija ni poslovala z izgubo. Zato je obračunana amortizacija temeljnih organizacij Kartonaža Rakek, Valkarton Logatec in Kartonažna Ljubljana, ki imajo večji del opreme odpisane, nenormalno nizka, od tod nižja porabljeni sredstva in večji dohodek ter čisti dohodek z večjim delom čistega dohodka za sklade.

b) Vse obresti, vključno z revalorizacijo od kratkoročnih terjatev in obveznosti, še vstevajo med prihodke oziroma obveznosti iz dohodka. Vstevanje revalorizacijskih obresti med prihodke oziroma izdatke vpliva

ročnih terjatev in obveznosti v revalorizacijsko podbilanco tako kot smo v preteklem letu, bi presežek revalorizacijskih prihodkov nad revalorizacijskimi izdatki, vstevali v celotni prihodek (temeljni organizaciji Kartonaža Rakek in Valkarton Logatec), presežek revalorizacijskih izdatkov nad prihodki pa med stroške oziroma porabljeni sredstva (temeljne organizacije Lepenka Tržič, Kartonažna Ljubljana in Jelplast Kamna gorica ter DO Tovarna potiskane embalaže v ustanavljanju).

To pomeni, da vstevanje revalorizacijskih obresti od kratkoročnih terjatev in obveznosti ne vpliva na izkazani čisti dohodek in del čistega dohodka za sklade ali akumulacijo.

Delovna organizacija KTL (brez temeljnih organizacij Embalažni servis Koper in Sigmee Gornji Milanovac) v pr-

vem tromesečju tekočega leta zopet ni ustvarila planiranje akumulacije in ne planiranih sredstev za reprodukcijo (akumulacija + amortizacija) niti po fakturirani še manj po plačani realizaciji.

SANACIJA BOLNIKA

Ne, ne, tile šivi ne bodo zdržali!
So rane pregloboke ...

Podatki iz sosednje tabele kažejo, da je samo temeljna organizacija Valkarton Logatec ustvarila več sredstev za reprodukcijo kot je bilo planirano, temeljna organizacija Kartonaža Rakek se približuje planu, medtem ko temeljni organizaciji Lepenka Tržič in Papirna konfekcija dosegata komaj polovično planirano uspešnost. Papirna konfekcija sicer po fakturirani realizaciji izkazuje ugodnejše rezultate, vendar pa ob upoštevanju več kot dvomesečnega zamika v plačilu, bo realna vrednost plačila le polovična. Temeljni organizaciji Kartonažna Ljubljana in Jelplast Kamna gorica ter delovna organizacija Tovarna potiskane embalaže v ustanavljanu tudi v tekočem letu izkazujejo izgubo. Izguba temeljne organizacije Kartonažna Ljubljana se iz meseca v mesec zmanjšuje, izguba po fakturirani realizaciji je celo zanemarljiva in je resnično temeljna organizacija na najboljši poti uspešnejšega poslovanja, izguba temeljne organizacije Jelplast Kamna gorica in DO Tovarna potiskane embalaže v ustanavljanju pa se povečuje. Glavni vzrok izgube so neizkoriščene kapacitete, kar se odraža v premajhnem obsegu proizvodnje in prodaje. Omenjeni organizaciji dosegata planirani obseg proizvodnje z najnižjim odstotkom, prva s 75% in druga z 78%, ob dejstvu, da je že plan prve za 10%, druge pa za 15% nižji od najnujnejšega minimalnega obsega proizvodnje.

Zaradi izpada proizvodnje in prodaje, s tem pa nedoseganja planirane višine sredstev za reprodukcijo, se je kratkoročna zadolženost delovne organizacije nadaljevala tudi v prvem tromesečju tekočega leta, povprečno stanje kratkoročne zadolžitve delovne organizacije je znašalo 6,7 milijarde din, nekajkrat smo se bližali zadolženosti v višini 10 milijard din. Šele v začetku meseca aprila, skoraj po dveh težkih letih, nam je uspelo vse kratkoročne dolgove vrniti in smo izkazali celo presežek kratkoročnih sredstev. Presežek sredstev smo uspeli držati do 18. maja, ko smo se morali ponovno

zadolžiti. Ponovni primanjkljaj sredstev je posledica neusklajene nabave in prodaje, povečanih terjatev in seveda premajhnega obsega proizvodnje in prodaje.

Ker resnično prehajamo v zaostrene, tržne pogoje gospodarjenja, pomeni da bo preživela samo tista organizacija, ki se bo tržno tudi obnašala. To pa je: 100 odstotno izkoriščanje razpoložljivih kapacitet, neprestano iskanje novih in cenejših rešitev, angažiranje sredstev na programe in opremo, ki bodo podprti s trgom, pridobivanje naročil za slabo izkoriščene proizvodne programe oziroma opremo (linija za registratorje, oprema za potiskano in tekočinsko embalažo, oprema za mikroval in impregniranje ter oprema za brizganje plastičnih mas), držanje minimalnih zalog surovin in materialov, kontrolirana poraba vseh vrst sredstev, usklajena nabava in prodaja ob usklajenih plačilnih pogojih, ter nenazadnje, mogoče celo najpomembnejše, dobro plačilo za dobro delo.

Slavka Brank

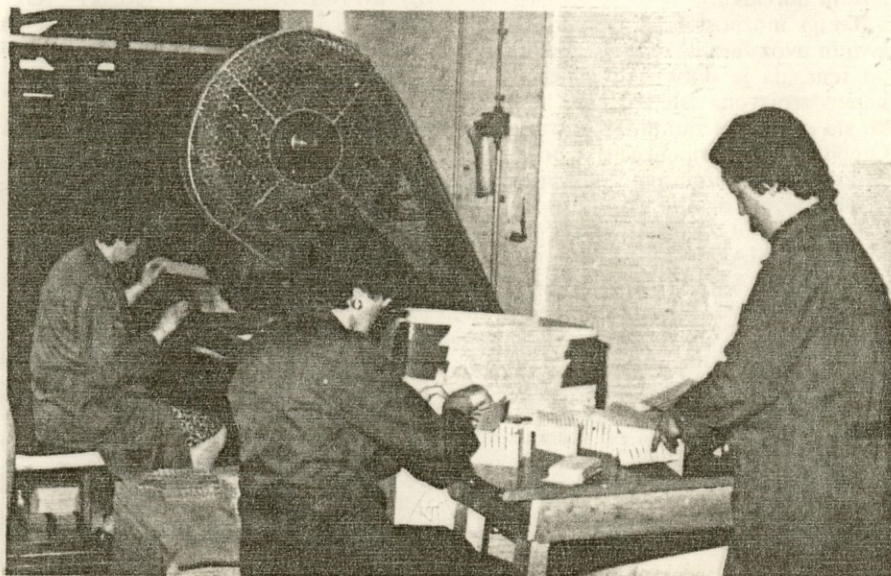

Kontrola delovanja milina za pripravo papirne mase v Lepenki.

DOPISUJTE V GLASILO

Iz proizvodnje v Lepenki Tržič.

Iz proizvodnje v Lepenki Tržič.

Kaj pa vključevanje v Evropo 1992?

V prejšnji številki Glasila sta na vprašanje »štafetnega intervjuja« o naši perspektivi sodelovanja s tujimi partnerji odgovarjala Marjan Caf, direktor marketinga in Uroš Čebulj, vodja zunanje trgovine, tokrat pa na isto vprašanje z nabavnega, uvoznega vidika odgovarja Meta BOMBAČ, pomočnik direktorja marketinga, ki poudarja:

»Uvoz postaja čedalje pomembnejši glede na ukrepe sproščanja uvoza, ki jih sprejema naša vlada. Ker so cene domačega materiala že dalj časa občutno višje od uvoženega, prihaja do tega, da so naši proizvodi z vgrajenimi domačimi materiali dragi. V končni fazi to pomeni, da nismo konkurenčni na tujem trgu oz. se izvoz proizvodov z vgrajenim domačim materialom negativno odraža na dohodku.

Že v preteklem obdobju smo to neskladje skušali reševati s skupnim izvozom, tako da material nabavljamo doma po svetovni, izvozni ceni in nato naš dobavitelj participira na ustvarjenem deviznem prilivu oz. pravicah, v sorazmerju z njegovim deležem.«

IN KAKŠNE SO ŠE DRUGE MOŽNOSTI POLEG SKUPNEGA IZVOZA?

»Druga možnost je uvoz zaradi izvoza, ki je postal zanimiv s sprostitvijo uvoza po ukrepih naše vlade. Čeprav je bil uvožen material pravzaprav vedno cenejši od domačega, je ta možnost postala zanimiva šele z uvedbo carinskih olajšav, ki nam omogočajo večjo konkurenčnost na zunanjem trgu. Ravno zdaj zaključujemo priprave na realizacijo enega takih poslov v Valkartonu, ki je lani izvozil 5.000 ton proizvodnje, vendar z vgrajenim domačim materialom, zato se je to negativno odrazilo na njegovem dohodku.

Tretja možnost je dodelava. Dodelava in uvoz zaradi izvoza se razlikujeta po tem, da je dobavitelj materiala in kupec proizvoda isti partner, medtem ko sta pri uvozu zaradi izvoza različna. Omenila bi še kompenzacijske posle, pri katerih sicer uvožen material kupujemo za dinarje, po ugodni ceni.

KAKO UGODNO JE RAZMERJE MED DOMAČO IN TUJO CENO MATERIALA PO POSAMEZNIH TEMELJNIH ORGANIZACIJAH OZIROMA PROGRAMIH?

»Uvažati material se trenutno splača pri vseh programih, ker se zaradi hiperinflacije domače cene hitreje povečujejo kot raste kurz. Situacija po posameznih temeljnih organizacijah pa je kratko naslednja:

TOZD Lepenka Tržič se s surovinami oskrbuje doma, le del materiala predstavlja odpadek iz uvoza, ki pa je kupljen doma. Kartonaža Rakek se mate-

rialom oskrbuje v Valkartonu, bomo pa šli tudi v skupen izvoz z Valkartonom po uvoznih cenah, da bo tudi izvoz Kartonaže dohodkovno zanimiv. V Valkartonu je bil sprejet plan, da bo tretjina izvoza generalni izvoz, tretjina izvoza realizirana kot uvoz zaradi izvoza in tretjina skupni izvoz z dobavitelji. Za skupni izvoz je že sklenjen dogovor z Beliščem, tečejo pa tudi dogovori z Maglajem. Skupni izvoz Tovarne potiskane embalaže in Kartonažne Ljubljana s Količevim pa teče že več let.

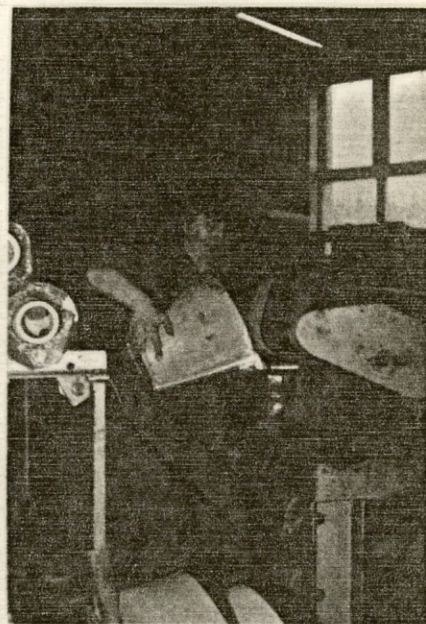
Omenila bi še kompenzacijske posle uvoza iz Madžarske. Njihov material je zelo kvaliteten in poceni, edina pomanjkljivost pa je neizpolnjevanje rokov dobav, ki je posledica centralno-planskega gospodarstva (potrebna so soglasja ministrstev za izvoz), na kar nimamo vpliva. Posle na zunanjem trgu sklepamo tako s proizvajalci kot tudi trgovskimi hišami. Poleg samih poslov nakupa oz. prodaje gre tudi za višje oblike povezav, takšno je npr. sodelovanje z Elopakom, ki nam dobavlja surovino za embalažo mlekarke industrije.«

KATERO VPRAŠANJE IN KATEREGA SOGOVORNIKA PREDLAGATE ZA NADALJEVANJE NAŠE RUBRIKE »ŠTAFETNI INTERVJU«?

»Zaključujem pripravo ukrepov za realizacijo programa, ki sem ga pripravila ob imenovanju za pomočnika direktorja marketinga. Ob tem ostajam na pol poti zaradi nedogovorjene (nespoštovane) delitve proizvodnih programov med temeljnimi organizacijami ter s tem povezanim investiranjem, pa tudi nedorečene oblike organiziranja delovne organizacije v pogojih podjetništva.

V sklopu teh vprašanj pa tudi širše, postavljam naslednje vprašanje: KAKO SE VALKARTON PRIPRAVLJA NA VKLJUČITEV V EVROPO 1992, KAKŠNA JE NJEGOVA TRŽNA USMERITEV? VPRAŠANJE POSTAVLJAM NJEGOVEMU DIREKTORJU TOV. JERINI.

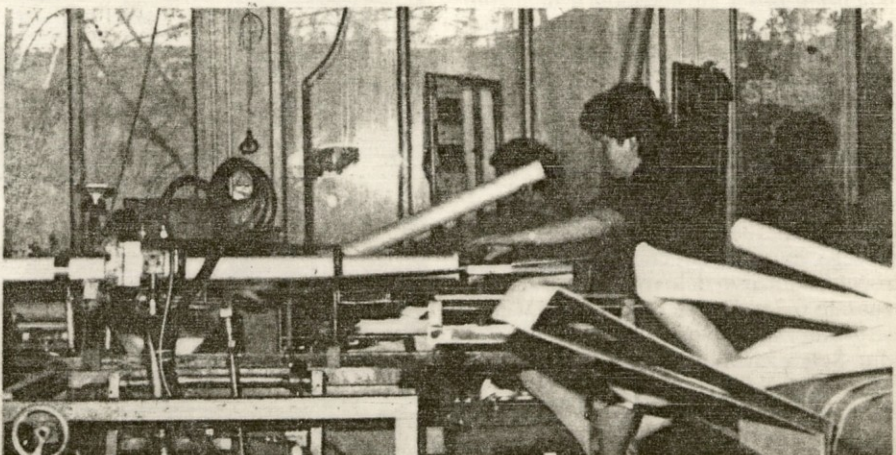
M. Š.

Iz proizvodnje v TOZD Kartonažna.

Iz proizvodnje v TOZD Kartonažna.

Navijalni program v TOZD Kartonažna.

Reševanje stanovanjske problematike v Lepenki Tržič

Besedo ima Peter REZAR, vodja kadrovske-splošnih zadev

O reševanju stanovanjskih problemov zaposlenih sva se pogovarjala s Petrom REZARJEM, vodjo kadrovske-splošnih zadev v temeljni organizaciji Lepenka Tržič, ki je na enem od sestankov kadrovikov izrazilo poslovno razmišljanje o pogojih za vračanje stanovanjskih kreditov delavcev. Zapisala sem razmišljanje, ker to ostaja zaenkrat razmišljanje, ki pa v osnovi mora najti mesto v kreiranju bodoče stanovanjske politike.

O dosedanjem reševanju stanovanjskih problemov delavcev v Lepenki, je moj sogovornik poudaril:

»Reševanje stanovanjskih problemov v občini Tržič, če se najprej osredotočim na občino, je enako problematično kot drugje v teh časih. Na severni strani Tržiča, v smeri proti Ljubelju, se gradi stanovanjski blok, katerega dokončna izgradnja je vprašljiva zaradi refundacije stanovanjskega prispevka dveh največjih tržiških firm Peko in BPT, ki sta po bilanci izkazali izgubo. Vse ostalo v okviru stanovanjskega gospodarstva občine je vezano na tekoče vzdrževanje stanovanjskega fonda.

Če v nadaljevanju skušam podati oceno stanovanjske politike v naši temeljni organizaciji, bi moral poseči malo nazaj. Stanovanjska politika - kako pomagati zaposlenim, da si uredijo stanovanjske razmere - je bila zasnovana že v času, ko je bil direktor naše temeljne organizacije Jože Stucin in jo pravzaprav nadaljujemo, pomeni pa vsako leto kupiti eno stanovanjsko enoto ali dve generalno obnoviti. Pri številu 133 zaposlenih, razpolagamo z 68 stanovanji, ki jih zasedajo naši delavci in upokojenici, nekaj pa je tudi tistih, ki so stanovanjsko pravico obdržali po zakonu. Velika večina pa ima lastne hiše ali stanovanja. Razen 20 zaposlenim, smo v nekem daljšem obdobju, vsem zaposlenim na

določen način pomagali rešiti stanovanjski problem. Perečih stanovanjskih problemov v globalu v Lepenki nimamo, čeprav se pojavita en do dva primera stanovanjskega problema letno, zaradi osebnih razlogov kot je ločitev. Sproti dodelujemo sproščena stanovanja oziroma zamenjave stanovanj, iz manjšega v večje. Trenutno je samo še en delavec, ki živi kot podnajemnik in je uvrščen na listo pričakovalcev stanovanja in en primer stanovanjskega problema zaradi spremembe statusa.

Naš stanovanjski fond je sorazmerno star, zato se trudimo izboljšati komfortnost stanovanj in vlagamo za to predvidena sredstva v adaptacije. Če uporabim podatke za lansko leto, smo generalno obnovili dve stanovanji - za 8 starih milijard smo adaptirali dve stanovanji oz. iz 4 enot pridobili dve komforni stanovanji po 75 m². Poudarjam res dobro sodelovanje s Samoupravno stanovanjsko skupnostjo občine Tržič, kjer so zelo fleksibilni in se lahko hitro dogovorimo, dobro pa je tudi sodelovanje z gradbinci, z Gradbenim podjetjem Tržič.«

IZRAZITO POSLOVNO JE VAŠE RAZMIŠLJANJE O POGOJIH VRAČANJA STANOVANJSKIH KREDITOV DELAVCEV ZA GRADNJO OZ. NAKUP STANOVANJA ...

»Analizirali smo izkušnje od lani, ko smo šli v razpis stanovanjskih kreditov iz vezave sredstev pod bančnimi, revalorizacijskimi pogoji. Takrat je prišlo do vrste zapletov, tudi do tega, da so nekateri prosilci odstopili od teh kreditov. Smo pa zaposlenim jasno povedali, da so to pravzaprav krediti, ki jim ne vidiš konca. Tudi v banki sami takrat še niso znali pojasniti, kaj revalorizacija pomeni. Po tej izkušnji smo se odločili, da v razpis stanovanjskih kreditov pod pogoji

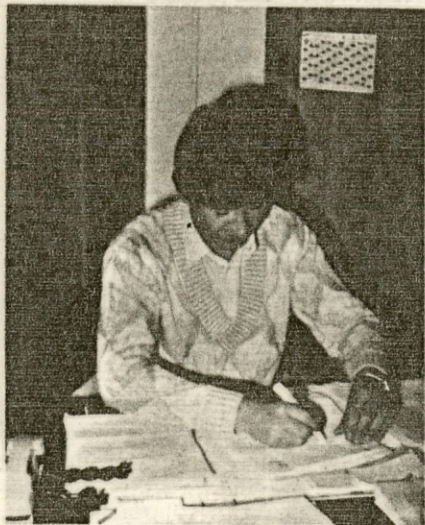
revalorizacije ne gremo več.

Za letos smo imeli na stanovanjskih sredstvih 5 starih milijard planiranih sredstev za stanovanjske kredite. Razmišljali smo: če sredstva vezemo, pridobimo 10 starih milijard sredstev za stanovanjska posojila pod novimi pogoji. Če gremo v varianto dogovorne obrestne mere, kateri se prilagaja odplačilna doba, pomeni (ne glede ne to, za kakšno obrestno mero se dogovorimo) enako kot da ta denar podarimo na krajši ali daljši rok, s tem da zato še plačujemo bančno provizijo in manipulativne stroške. Delamo torej z dvojno izgubo: izgubljam na denarju temeljne organizacije, za kar še plačujemo stroške. In če se že odločimo denar podeliti, bi bilo najbolj racionalno, da ga podelimo takoj in brez stroškov (tako so ravnale nekatere firme na Gorenjskem).

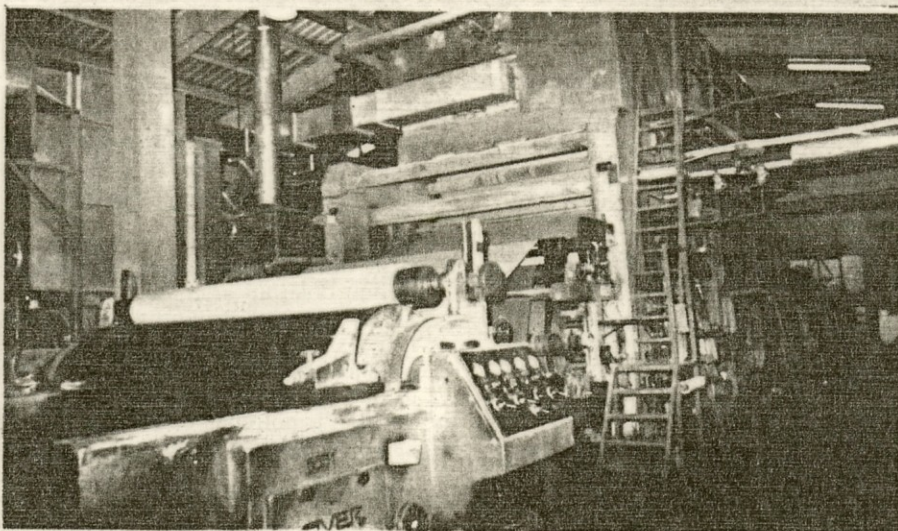
Do realizacije tega razmišljanja seveda ni prišlo, ker ima veliko hibo - povzroča veliko medsebojne nevoščljivosti. Glede na vse to, se je naš delavski svet odločil, da spremeni namen teh sredstev - za investicijski del sklada skupne porabe - in vložili smo jih v nakup počitniške enote v Čatežu.

To bi bilo na kratko o reševanju stanovanjskih problemov v Lepenki. Poudaril bi še, da je naš pravilnik o reševanju stanovanjskih problemov zastarel, z bistveno pomanjkljivostjo - predolgi postopki, zato pričakujemo od strokovnih služb v DSSS ustrezen nov osnutek.«

Tako je zaključil moj tokratni sogovornik. Kot piko na i pa je še dodal: »Stanovanjsko področje že zdavnaj ni več socialna, ampak poslovna zadeva!«

»Stanovanjsko področje že zdavnaj ni več socialna ampak poslovna zadeva«, je v pogovoru za Glasilo poudaril Peter Rezar.

Navijalni del papirnega stroja v Lepenki.

DRUŽBENI STANDARD

Dobili odgovore na nekatera vprašanja, ki jih je postavil uredniški odbor

1) Zakaj počitniški dom v Fiesi v letošnji sezoni ni odprt?

»O problematiki počitniškega doma je bilo že dovolj informacij, posredovanih tako na samoupravne organe kot na izvršne odbore sindikalnih organizacij, v katerih je bilo poudarjeno, da počitniški dom v Fiesi takšen, kakršen je, ne more več obstajati. Razlogi, na osnovi katerih smo sprva predvidevali adaptacijo doma, kasneje pa, ko smo ugotovili, da ni potrebnih sredstev, pa prodajo doma, so bili naslednji:

- področje, kjer stoji dom, drsi in predstavlja tako nevarnost za letovalce kot tudi za samo zgradbo, tako da je nesmiselno kakršnokoli vlaganje v dom, dokler ni sanitano pobočje;

- oprema doma (pohištvo, skupna kuhinja, itd.) ne ustreza potrebam sodobnega letovanja, niti zahtevam sanitarno-higienskih predpisov;

- pristojna inšpekcijska služba je pri ogledu dne 16.2.1988 med ostalimi zahtevami po odpravi pomanjkljivosti, postavila tudi zahtevo po priložljivosti kanalizacije doma na javno kanalizacijsko omrežje.

Ker je odprodaja doma padla v vodo, niso pa odpravljene pomanjkljivosti, ki zagotavljajo letovanje v skladu s sanitarno-higienskimi pogoji, dom v letošnjem letu ni odprt.

O usodi počitniškega doma bomo še poročali, saj se kažejo še drugi načini za usposobitev.«

2) Razdelitev kapacitet za letovanje v letošnji sezoni

»Letošnje sodelovanje pri izmenjavi prostih počitniških objektov je med temeljnimi organizacijami potekalo skoraj vzorno. V času šolskih počitnic se objekti zasedeni, izven sezone pa je nekaj, zlasti hišic na Cresu, oddanih tudi tujim gostom (RTV in posamezni letovalci izven KTL).«

3) »Usoda« splošne in zobne ambulante glede na planirano preselitev proizvodnje na MP-3:

»O usodi splošne in zobne ambulante se bo odločalo v mesecu maju, ko bodo zbrane ponudbe za postavitve zgradbe na novi lokaciji, v kateri bi bili tudi ena in druga ambulanta.«

Odgovore pripravil: D. Videmšek

Sindikata bo ščitil dobre delavce

Informiramo vas z ugotovitvami in sklepi iz razprave o prenovi sindikata, ki so jih sindikalni delavci papirne, grafične, založniške in časopisno-informativne dejavnosti Slovenije sprejeli na posvetu v Radovljici konec marca:

1. Republiški odbor sindikata mora postati konstitutivni del ZSS, z možnostjo samostojnega nastopanja v republiških organih do federacije kot samostojen, neodvisen, delavski sindikat, ki je tudi doslej v danih okvirih dobro deloval.

2. Naš republiški odbor šteje okoli 22.000 delavcev, ki so povezani v repro-verigi in daje možnost vključevanja tudi drugih delov, ki bi videli v njegovem programu možnost zagotavljanja interesov njihovih članov. Delavci se svobodno organizirajo in včlanjujejo v sindikat.

3. Vsaki veji dejavnosti dati poseben, specifičen poudarek in po potrebi organizirati posamezne odbore dejavnosti, v okviru sindikata dejavnosti, glede na specifikko (celulozno-papirna, grafično-predelovalna, časopišna, založniška, informativna ...)

4. Temeljna funkcija sindikata dejavnosti je zaščitna socialna vloga, ki bo ob uveljavitvi Zakona o podjetjih, zelo pomembna. Sindikat bo ščitil dobre delavce.

5. Vprašanje poslovnih delavcev v sindikatih dejavnosti - mnenje, da ta sindikat ne bi smel izgubiti strokovnih poslovnih delavcev, saj imajo ti veliko strokovno širino in če so privrženi sindikalnemu delu, kar pa je v našem sindikatu v veliki meri, je njihovo članstvo v tem sindikatu samo pozitivno.

6. Prenova mora teči takoj in če je kongres oblika za spremembe, ga je treba organizirati čim prej, da nas čas in drugi dejavniki v njem, ne bodo prehiteli. Sedanja organiziranost v zvezi sindikatov ni učinkovita po mnenju baze; proučiti potrebnost obstoječih občinskih in medobčinskih organov in organizacij ZSS in utrditev strokovne povezave sindikata svoje dejavnosti. Kako to izvesti? - Osnovnim organizacijam je potrebno objasniti argumentirane programe dela vseh struktur v sindikatu, na tej osnovi pa naj OO ZS podajo željeno obliko organiziranosti in jo argumentirajo - na osnovi večinskega mnenja, je potrebno oblikovati sindikalno organiziranost.

7. V teh težah je vloga sindikata preveč statusno opredeljena in je malo poudarjena vloga sindikata kot zaščitnika delavskih interesov, socialna zaščita delavca, ki proizvaja družbeni produkt. Analizirati je potrebno pretekle rezultate, obdržati vse dobro in

to dopolniti. Vloga sindikata ne sme biti najpomembnejša pri zagotavljanju najnižjega OD, ceni dela, uresničevanju sindikalne liste, pač pa v temeljni socialni varnosti delavca - BITI ZAPOSLEN, v zaščiti pravic delavcev iz delovnega razmerja. To vlogo je potrebno utrditi v Zakonu o temeljnih pravicah iz delovnega razmerja, katerega osnutek mora sindikat obravnavati, v javni obravnavi. Brez zahtev sindikata, ta zakon ne more biti sprejet.

Delegacija naše konference sindikata v sestavi Srečko Čotič, Helena Kučič in Julijan Dečman na slovesnosti ob prejemu Srebrnega znaka ZSS (Foto: Lajič-Dermota)

8. Jasno je treba opredeliti, proti komu sindikat nastopa; ko bo razčiščena dilema o tem, v čigavi lasti so proizvajalna sredstva, bo jasna tudi vloga sindikata. Vedeti je treba, kdo razpolaga s presežno vrednostjo in kako gospodariti z lastnino!

9. Temeljni nosilci politike ZSS so OO ZSS in njihovi predsedniki, ki nosijo veliko breme javnega mnenja o sindikatu. Vsak član organizacije ZS mora zavestno, odgovorno, strokovno in kritično - z metodo argumentov - oblikovati politiko zveze sindikatov. Le na kakšni osnovi je možno uspešno reševanje problematike.

10. Ugotavljamo, da so člani našega ROS-a in njegovih komisij strokovno preverjeni kadri, ki so pripadniki tega sindikata, dobri poznavalci stroke in dobri tovariši in to mora kadrovska prenova upoštevati.

11. Preverjeni sindikalni kadri naj ne bodo omejevani z mandatom; v primeru, da se izkažejo kot neustrezni, pa se jih takoj zamenja.

12. Za sindikalne naloge je treba kadre permanentno izobraževati, mlajše strokovne kadre pa usposabljanje za sindikalno delo. Ugotavljamo, da je dobre strokovne kadre težko pridobiti za sindikalne funkcionarje - glavni razlogi pa so, da se možni kandidati ne čutijo dovolj strokovno močne.

tiskano v DO potiskane embalaže v ustanavljanju

13. Delavci v neposredni proizvodnji nimajo časa, da bi se poleg svojega dela angažirali na sindikalnih nalogah in se dodatno usposabljali. Zato bi bilo potrebno v večjih OZD imeti profesionalnega sindikalnega aktivista, ki bi ga izvolil sindikat in bi moral biti neodvisen od poslovodne strukture (to bi morala zajemati kolektivna pogodba).
14. Opredeliti je potrebno kako in na kakšen način strokovno usposabljeni kadre za sindikalno delovanje in kako zagotoviti ustrezno informiranost za sindikalno delo in strokovno zastopanje sindikalnih stališč.
15. Ugotovitev, da se skozi sindikat odraža splošna krizna situacija. Prav tako je treba doseči večjo učinkovitost sindikata - opredeliti metode in medije za uresničitev sindikalnih stališč (politični marketing sindikata).
16. Od strokovnih služb v organizacijah združenega dela zahtevati takšno ureditev samoupravnih splošnih aktov, da bodo zahteve sindikata uresničene.
17. Sindikat se mora vključiti v spremembe ustave v SR Sloveniji, v reševanje vprašanja Zbora zdrženega dela DPZ, Zbora občin v skupščini itd. Zahtevati mora, da se tudi v amadnjev slovenske ustave vnesejo določila o sindikatu v enakem smislu, kot so zajeta v zveznem amadnju oz. nadgradnja le-teh.
18. Sindikat mora proučiti vsako obremenitev gospodarstva; pri tem se še vedno kaže neučinkovitost sindikata. Nacionalni programi naj se odvijajo na enotnih osnovah!
19. Zakaj se prispevne stopnje povečujejo? Zakaj različni prispevki iz osebne dohodka po občinah?
20. Izpostavljen nagrajevanje po delu - ali je sindikat toliko učinkovit, da bo izbral bitko osebnih dohodkov, da realni OD ne bodo padali, da bo najnižji OD zajamčen, da bo postavljena enotna cena enostavnega dela ... Sedaj so še vedno prisotna nasprotja v samih zakonskih opredelitvah o pridobivanju in delitvi dohodka.
- Delitvena razmerja morajo biti postavljena tako, da razponi niso omejeni za tiste, ki dosegajo takšne rezultate, da le-ti omogočajo razširjeno reprodukcijo. Inventivnost mora postati sestavni del vsakega proizvodnega procesa, boljši rezultati naj omogočajo večjo delitev. Rezultati, ki omogočajo le enostavno reprodukcijo, so lahko omejeni pri OD. OZD naj bodo pri tem samostojne, vendar tudi odgovorne.
21. Stavkovna pravila - glavna moč je v napovedi stavke. Dogaja se, da poslovodne strukture zavračajo legitimno izvoljen stavkovni odbor. Vprašanje, proti komu delavci štraj-

kajo? (nerešena lastnina proizvajalnih sredstev). Stavka naj bi bila skrajni način za preprečitev kršitve delavskih pravic.

22. Tehnološki viški - reševanje socialne varnosti delavcev - članstvo zahteva zaščito in zastopanje. Postavljeno vprašanje, zakaj strokovne službe niso odgovarjale za nepravilnosti ob tehnoloških presežkih delavcev?
23. Izpostavljen vprašanje članarine in članstva v ZS - Ugotovljamo, da se problematika članarine in njene delitve v glavnem sploh ne pojavlja, se pa pojavljajo nekateri izstopi iz ZS (kot npr. v Papirnici Vevče), za katere ocenjujemo, da je razlog za nje drugje in v stvareh, ki s sindikalnem delovanjem pravzaprav nimajo nobene povezave (še en dokaz kanalizacije drugih kriznih situacij in splošnega nezadovoljstva skozi sindikat).

Delavci tudi niso dovolj informirani o funkciji sindikata, o njegovih nalogah, o tem, kaj jim in še posebej kaj jim bo nudil sindikat kot članom v novih pogojih gospodarjenja, skratka, premalo poznajo sindikalno delo. Sedaj je pravi čas, da sindikalni aktivisti o sindikalnih nalogah razpravljajo v sleherni delovni sredini.

(povzeto iz zapisnika posveta)

IDEJE ... IDEJE ... IDEJE

Sodi so se na zagrebškem velesjemu predstavili na svoj način. Imate morda idejo za kaj vse bi se jih dalo uporabiti? Če bo vaša ideja izbrana, vam bomo za test poslali poskusni sod! Ideje zbira DE pospeševanje prodaje v marketingu, Ljubljana, Kotnikova 19/a.

(Fotografija: B. Seme)

**Povzemamo iz »Informatorja«
Občinskega sveta ZSS
Ljubljana-Center,
št.2/89**

Obveščamo vas ...

- da pri Mestnem svetu sindikatov Ljubljana še vedno delu Služba pravne pomoči, ki članom sindikata nudi celovito, brezplačno pravno pomoč (pravni nasveti, sestavljanje vlog, zastopanje pred samoupravnimi organi in sodiščem združenega dela). Priporočamo vas, da delavce v primerih, ko ti merijo, da so jim bile kršene pravice iz delovnega razmerja, napotite na našo Službo pravne pomoči, kjer bodo dobili ustrezno strokovno pomoč.

Zakon o združenem delu in Zakon o delovnih razmerjih ter Statut ZSS dajejo osnovni organizaciji ZS pomembno vlogo v disciplinskih in drugih postopkih. Služba pravne pomoči vam bo na vašo zahtevo pripravila ustrezna mnenja, predloge in nasvete.

Služba pravne pomoči ima svoj sedež na Kopitarjevi 4, Ljubljana, telefon: 318-981. Za Občinski svet ZSS Ljubljana-Center so uradne ure vsako sredo od 12. do 17. ure na Kopitarjevi 4.

- o akciji prodaje in distribucije šolskih učbenikov za učence osnovnih in srednjih šol v šolskem letu 1989/90, ki jo je pripravila DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE.

Predvideva se znaten porast cen učbenikov (komplet učbenikov in delovnih zvezkov za učenca višje stopnje osnovne šole stane cca 500.000 din), zato predlagajo akcijo, v kateri je nakup možen na tri obroke po prednaročniških cenah.

Kakšna maj bi bila naloga OO ZS? Vse OO ZS, ki želijo na ta način pomagati članom svojega kolektiva, morajo to svojo željo pisno sporočiti DRŽAVNI ZALOŽBI SLOVENIJE. Le-ta bo v mesecu maju posredovala spisek potrebnih učbenikov za osnovno šolo in srednjo šolo, na osnovi katerih boste izbrali pakete po učbenikih in jih kot enoten spisek posredovali DZS. Ta vam bo naročene učbenike vročila med 15.8 in 25.8.1989. Ugodnost je v prednaročniški ceni in obročnem odplačevanju. Državna založba slovenije zagotavlja ceno po seznamu učbenikov, ki ga boste prejeli po vaši želji v mesecu maju. Prvi obrok plačila zapade 15.6., zadnji pa 15.8.1989.

inf. služba

PREJELI SMO INFORMACIJO Bodo ekološki predpisi zaprlji tovarno OBIR na avstrijskem Koroškem?

Tovarna celuloze OBIR v Reberci na avstrijskem Koroškem, katere lastnik je v 99% slovenski SOZD Slovenija papir, bo morala ob koncu junija ustaviti proizvodnjo, če ne bo dotlej rešen problem tehnologije v proizvodnji te tovarne.

O tem so spregovorili člani Izvršnega odbora Republiškega odbora Sindikata delavcev papirne, grafične, založniške in časopisno informativne dejavnosti Slovenije na zadnji seji v Ljubljani. Sestanka se je s predstavniki tovarne OBIR, predsednikom SOZD Slovenija papir Mirom VARŠKOM, udeležil tudi ing. Feliks WIESER, direktor tovarne. Sklep posveta je, da mora vodstvo tovarne, ki je z vidika zapolitvenih možnosti koroških Slovencev v zamejstvu zelo pomembna za njihovo ekonomsko samostojnost, pripraviti poročilo o problemih tovarne. S temi problemi je treba seznaniti vse Osnovne organizacije sindikata v papirni panogi. Če bi morali tovarno zapreti, bi ostali slovenski papirničarji brez surovinske baze.

Tovarna v OBIRJU mora zaradi strogih ekoloških predpisov popolnoma spremeniti tehnologijo, denarja pa nima dovolj, tudi od SOZD Slovenija papir ga ne more pričakovati. Sedanja tehnologija namreč preveč onesnažuje okolje. Vodstvo tovarne išče najboljšo možnost, ena je tudi ta, da bi v Reberci postavili sodobno napravo za predelavo lesovine, proizvodnjo celuloze pa bi premestili v beljaški Magdalen. Žal ima pri odločitvi o nadaljnjem obratovanju odločilno besedo politika ob tem, da je problem z zagotovitvijo potrebnega denarja več kot milijarde šilingov za obnovo Obirja ta čas, to je sredi maja, še odprt.

Irena FERLUGA-JEDLONČNIK

(Lekovo glasilo, januar 1989)

AKTUALNO OB MESECU MLADOSTI Mladinska organizacija predlaga skupno delovanje družbenopolitičnih organizacij znotraj DSSS

»Pobuda za oživitev dela mladinske organizacije obeta« - tako sem nasloвила prispevek v Glasilu ob napovedanem ustanovnem članskem sestavu osnovne organizacije ZSMS delovne skupnosti konec januarja. Kako se aktivnosti odvijajo in katere akcije bodo speljane v bodoče pa sva se pogovarjala s predsednikom osnovne organizacije Bogom SEMETOM iz DSSS, sicer tržnim raziskovalcem v oddelku za pospeševanje prodaje v okviru marketinga.

ČE POU DARIM SAMO ENO OD PODROČIJ DELOVANJA TO JE INOVATIVNOST ALI SPODBUJANJE KREATIVNOSTI LJUDI, BI LAHKO REKLA, DA JE PROGRAM, KI SI GA JE ZADALA OO ZSMS V DELOVNI SKUPNOSTI PRECEJ AMBICIJOZEN PA TUDI DRUGAČEN KOT SMO JIH SICER VAJENI. ALI JE MOŽNA ŽE KAKŠNA OCENA AKTIVNOSTI?

Bogo Seme: »Splošno družbeno razpoloženje in razprave o delovanju družbenopolitičnih organizacij v naši družbi pa tudi položaj, v katerem se nahaja naša delovna organizacija in DSSS - vse to se odraža na naši aktivnosti. Začeli smo dovolj aktivno, se kot predsedstvo formirali in izvedli nekaj akcij, med katerimi bi omenil interno radijsko oddajo ob 8. marcu in akcijo, ki je sicer še v realizaciji: da vsi zaposleni in naši upokojenci prejmejo poslovni paket izdelkov KTL.

Poleg tega smo začeli vključevati v samoupravo v delovni skupnosti, poudaril pa bi tudi, da smo v tem času veliko razmišljali o vlogi in načinu delovanja mladinske organizacije v okviru DSSS pa tudi v sistemu KTL. Mislim, da smo našli pravi način za naše delovanje in sicer, da moramo delovati na dva načina: znotraj organizacije in navzven. Ko smo razmišljali o delovanju znotraj DSSS, smo ugotovili, da imajo vse DPO skupno nalogo to je aktivirati posameznika. Zato ne vidimo razloga, da družbenopolitične organizacije DSSS ne bi znotraj delovale skupaj, navzven pa v okviru svoje organizacije. Zamisel upošteva tudi težnjo, da se iz mladinske organizacije ne ustvarja ne vem kakšne pravne osebe, z žiro računom, članarino, agitacijo za članstvom itd., saj se konec koncev zaposleni enkrat pojavljamo v vlogi članov sindikata, enkrat v vlogi mladincev. Zato se bomo v kratkem sestali z izvršnim odborom OOS in računam, da bomo našli program za skupno delovanje v DSSS, da torej akcije izpeljemo skupaj.

Kot drugo smo se na predsedstvu mladinske organizacije odločili, da spro-

žimo pobudo za skupno akcijo internega radia, kar bi v začetku izvedli poskusno dva do trikrat. Poudarjam, da se tega ne lotevamo zaradi mladinske organizacije, ampak zaradi nas vseh v smislu razvijanja notranjega marketinga. Poudaril bi tudi, da želimo najprej zgraditi trdne temelje delovanja, šele potem graditi naprej. Vlada sicer splošna situacija, ko bi ljudje radi takojšnje rezultate. To pomeni hitre, takojšnje akcije, ki pa dejansko samo »gasijo požar«. Po takih akcijah pa ponavadi zmanjka časa, energije in denarja za tisto dolgoročneje, kar je res pravo. Tega se zavedamo in želimo preseči. Na to bi opozoril tiste, ki so morda utopično pričakovali, da bo mladinska organizacija kar čez noč vse postavila na glavo ...«

VRNILA BI SE NA ENO OD PROGRAMSKIH USMERITEV, NA INOVATIVNOST ...

Bogo Seme: »Če človek začne postopno dihati s kolektivom, se pojavi tudi to. Osebo delam z veseljem, želim uporabiti svojo ustvarjalnost, kljub težavam in kritikam, ki jih smatram za vrsto odziva na svoje delo. Če dodam še kaj o oddelku, v katerem delam, to je oddelek za pospeševanje prodaje, lahko rečem, da smo dobra ekipa in da sem se od svojih sodelavcev veliko naučil.

Omenil sem že akcijo, da vsi zaposleni in upokojenci KTL prejmejo poslovni paket naših izdelkov. Pri tem ne gre za samo materialno vrednost paketa, gre predvsem za skrb in odnos do delavca, ki proizvode neposredno za kupca izdeluje, po drugi strani pa gre za obsežno tržno akcijo, če bo 2000 delavcev delovne organizacije naše proizvode bolje spoznalo, reklamiralo, predstavilo sorodnikom, prijateljem, znancem ... Računamo, da to ne bo enkratna akcija, ampak da se bo v tej smeri razmišljalo tudi naprej.

Če nadaljujem o inovativnosti - to je eden od predpogojev trženja, je določena osnova notranjega marketinga. Naša naloga je ustvariti pogoje za aktiviranje inovativnosti, da nam postane moto. To pa ni enostavno, ampak trdo delo. S takimi kot je omejena akcija pa bi lahko pomembno vplivali na vzdušje v kolektivu.

Na tem mestu bi poudaril tudi eno naših bistvenih prednosti na trgu, prednosti, ki jo ima KTL kot delovna organizacija, da lahko ponudimo kupcu res širok program embalaže. Če si poenostavljeno predstavljam določenega kupcu embalaže mislim, da zanj ni boljše rešitve kot da ve, da bo vse potrebe po embalaži pokrili na enem mestu. To je prednost pred tem, da se bori

vsak program zase v težki situaciji, v kateri se prodajni referenti borijo za vsako naročilo.«

KAJ PA POVEZAVA OSNOVNIH ORGANIZACIJ ZSMS NA NIVOJU DELOVNE ORGANIZACIJE?

Bogo Seme: »Razmišljal sem o povezavi mladinske organizacije v celotnem sistemu KTL. Če bi se temu lahko posvetil profesionalno, z vso strokovnostjo in kvaliteto, ki jo takšno delo zahteva, bi se to dalo izpeljati. Tako pa so že moje delovne obveznosti precej obvezujoče in zahtevne, da oboje ne gre. Samo ustvariti vzdušje in ne nuditi vsega ostalega, to pa bi bilo najslabše. Mislim, da je mnogo bolje, da znotraj DSSS prikazemo kako naj bi DPO delovale skupno in svoje izkušnje prenašamo v okolja, ki za to kažejo interes. Če bomo sami pokazali določene rezultate in o njih informirali, potem tudi odziv drugih sredin po prenašanju izkušenj ne more izostati. Torej, reagirali bomo izključno na inicijativo sredin, kjer bo ta interes izražen. Če kje v temeljnih organizacijah tak interes, skupina ljudi, že obstaja - naša ponudba že velja!«

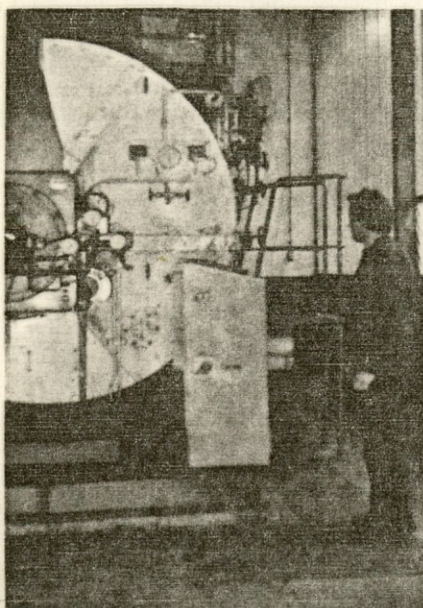
ŽELIŠ V ZAKLJUČKU ŠE KAJ DODATI?

Bogo Seme: »Veliko se govori o podjetništvu. Seveda, sem za podjetništvo, vendar naj bi se ljudje naučili takšnega podjetništva, ki ne bo na škodo družine, družbe, zdravja ljudi.

V razmislek pa ponujam geslo, ki me vodi: »Ne verjemi ne svojim ne tujim besedam ampak dejanjem!«

Osebnostno priznam, da sem še bolj zainteresiran za uspeh DO KTL, saj sem prav v letu, ko je odšel v pokoj moj oče, nastopil službo v KTL. Vem, da je bil priljubljen med delavci KTL, delaven, ustvarjalen in ker sem ponosen nanj kot očeta in delavca, bi rad delal tako, da bo moj uspeh njemu v zadovoljstvo.«

M. Š.

Ali ste vedeli, da imajo v Lepenki tako velika parna kotla, da še eden ni šel na fotografijo ...

V SLUŽBI VARSTVA - V SLUŽBI ČLOVEKA

Na upokojitev se pripravlja Slavko Nečemer

Slavko Nečemer

Pod tem geslom smo že v prejšnji številki Glasila obeležili 4. april - Dan varstva pri delu - tokrat pa preberite razgovor s Slavkom NEČEMROM, vodjo službe varstva pri delu v TOZD Kartonažna Ljubljana, ki je na tem področju delal od 1979. leta do upokojitve, za katero se je zdaj odločil.

V pokoj odhaja z nekaj več kot 37. leti delovne dobe, v Kartonažno pa je prišel 1954. leta in polnih 25 let delal kot vodja elektrovzdrževanja. Življenje ga ni pestovalo, saj je bil komaj 11-letni fantič s starimi starši iz Krškega izseljen v Nemčijo na prisilno delo, s katerega se je družina vrnila 1945. leta.

»Toliko dogodkov se je nabralo v teh letih, da se kar težko odločim, kje bi začel. Morda s tem, kaj pomeni biti lačen, pa kaj ko se tega ne da povedati, razume lahko le tisti, ki je to doživel. S prisilnega dela po Nemčiji se je naša družina vrnila 1945. leta in 1946. leta sem se šel učiti za električarja. Po učni dobi sem se prijavil za služenje vojaškega roka in služil cela 3 leta. 4 leta prisilnega dela, 3 leta vojaščine - 7 let, od katerih nimam priznanega niti dneva delovne dobe. Namreč, za štetje prisilnega dela v delovno dobo sem bil še premlad, manj kot 15 let.

Visoko kvalifikacijo v elektro stroki sem dosegel 1957. leta, 1968. leta pa ob delu končal 2-letno delovodsko šolo. To pa so že leta v Kartonažni, kjer sem 25 let vodil delo elektro delavnice.«

1979. LETA STE OPRAVILI IZPIT ZA POOBLAŠČENCA VARSTVA PRI DELU. ZAKAJ STE SE ODLOČILI ZA DRUGO DELO?

»V tovarno so prihajali mladi ljudje s srednjo izobrazbo, in moja delovodska šola je počasi postala premalo. Nikomur ničesar ne očitam, saj sem se sam odločil, da prevzamem področje varstva pri delu. Poudaril pa bi rad naslednje: pravzaprav ni funkcije v samoupravnih organih in družbenopolitičnem delu, ki je v tem času ne bi opravljal. Stvar ocene je, kako dobro sem to opravljal, vendar sem se trudil po najboljših močeh. In medtem, ko so drugi hodili v šole - sred-

nje in popularno kranjsko - sem jaz ure in ure predsedel na sestankih.«

ČE SE VRNEM NA PODROČJE VARSTVA PRI DELU, KAKŠNA BI BILA VAŠA OCENA NAPREDKA NA TEM PODROČJU?

»Podatki so sami po sebi dovolj zgovorni. 1978. leta se je v temeljni organizaciji poškodovalo 117 delavcev, od tega je bilo 8 poškodb težjih, 1988. leta pa se je poškodovalo 38 delavcev in težjih poškodb ni bilo. Do tega uspeha ni bilo lahko priti niti si ga ne lastim, kaže pa, da smo le uspeli vsak na svojem področju nekaj narediti, spremeniti. Na stroje smo namestili svoje naprave za preprečevanje nesreč pri delu, prevsem na navijalne stroje, kjer je bilo veliko hudih nesreč. Gre za napravo, ki osebi, ki na tem stroju dela, omogoča da stroj pravočasno ustavi, da ji ne potegne prstov ali roke med vlečne jermene. Modernjši stroji te naprave že imajo. Vemo, da je pravzaprav vsaka zaščita tudi ovira, zato je bilo potrebnega veliko prepričevanja, osveščanja ljudi, dolžnost uporabe zaščitnih sredstev pa bomo morali tudi opredeliti kot obveznost.«

V TEH LETIH STE BILI PRIČA ZAMENJAVI VEČ GENERACIJ DIREKTORJEV. LAHKO TO KAKO KOMENTIRATE?

Res je, kot je tudi res, da ni ravno vsakdo primeren za direktorsko mesto, predvsem pa bi poudaril poštenost. Koliko zdravih sil je šlo v »franže« ko smo se pred leti ukvarjali s stvarmi, ki bi lahko drugače stekle. Če te nekdo napade, je jasno da se boš branil. Veliko smo se s tem ukvarjali. S prihodom generalnega direktorja Samardžije in direktorja naše temeljne organizacije Peterlina se vidi napredek v temeljni organizaciji. Preselitev te proizvodnje v Moste pa je nujna, saj so tukaj pogoji dela nemogoči, tehnologijo pa je že zdavnaj prehitel čas.«

KAJ PA NAČRTI BODOČEGA UPOKOJENCA?

»Delo z vikendom in okrog vikenda, ki sva ga z ženo skoraj v celoti sama zgradila, delo na vrtu, zaposlila pa me bo tudi vnučka. In z ženo bova tudi kam šla!«

Majda Štrekelj

ISKRICA

V umetniškem krogu v New Yorku so razpravljali o vse številnejših ločitvah v Združenih državah. Pisatelj in dramatik Tennessee Williams je poslušal različna mnenja:

»Bistveni razlog je, po mojem, slaba razsvetljava. Mnogi moški izbirajo svoje žene pri luči, pri kateri si jaz ne bi izbral niti blaga za obleko.«

IZ POROČILA O POŠKODBAH PRI DELU V I. TROMESEČJU

Nepazljivost in nesmotrn način dela še vedno najpogostejša vzroka poškodb pri delu

Dne 31.3.1989 je bilo v delovni organizaciji zaposlenih 1.875 delavcev. Od teh se je pri delu poškodovalo 33 delavcev, 32 na delu, 1 na poti. Pri delu se je poškodoval vsak 57. delavec, na delu pa vsak 58. delavec. Vsak poškodovani je bil povprečno odsoten z dela 14,6 delovnih dni. Težja poškodba je bila 1 - v TOZD Lepenka.

Če te podatke primerjamo s I. tromesečjem 1988 vidimo, da se je število poškodb pri delu povečalo od 24 na 33 (za 37,5 %), resnost poškodb pa zmanjšala od 15,25 na 14,64 izgubljenih delovnih dni za poškodbo (za 4%). Pogostnost poškodb pri delu se je povečala od 1,25 na 1,76% (za 41%) vseh delavcev.

Število poškodb na delu se je povečala od 19 na 32 (za 68%), pogostnost pa od 0,99 na 1,71% vseh delavcev (za 73%).

Število poškodb na poti se je zmanjšalo od 5 na 1 poškodbo (za 80%).

V šestih, številčno najmočnejših temeljnih organizacijah, je stanje naslednje: TOZD Kartonažna Ljubljana:

Od 424 delavcev se je poškodovalo na delu 9 delavcev. Poškodoval se je vsak 47. delavec. Vsak poškodovani je povprečno boloval 17,8 delovnih dni. V primerjavi s I. tromesečjem 1988 se je število poškodb na delu povečalo od 5 na 9 (za 80%), na poti pa povečale od 0 na 1 poškodbo na delu. Resnost poškodb se je povečala od 9,9 na 17,8 (za 80%) izgubljenih delovnih dni za 1 poškodbo. Od vseh poškodovanih je bilo 6 moških in 4 ženske, torej se je poškodoval vsak 33. moški in vsaka 56. ženska.

TOZD Valkarton Logatec:

Od 409 delavcev se je poškodovalo na delu 7 delavcev. Poškodoval se je vsak 58. delavec. V primerjavi s I. tromesečjem 1988 se je število poškodb na delu povečalo od 4 na 7 (za 75%), poškodb na poti ni bilo. Resnost poškodb na delu se je povečala od 13 na 13,71 (za 5,5%) izgubljenih delovnih dni za 1 poškodbo.

Tovarna pot. embalaže:

Od 261 delavcev se je na delu poškodovalo 6 delavcev. Poškodoval se je vsak 43. delavec. V primerjavi s I. tromesečjem 1988 se je število poškodb na delu povečalo od 5 na 6 (za 20%). Resnost poškodb na delu se je povečala od 13,5 na 15,3 (za 13,3%) izgubljenih delovnih dni na eno poškodbo.

TOZD Kartonaža Rakek:

Od 237 delavcev sta se na delu poškodovala 2 delavca. Poškodoval se je vsak 118. delavec. V primerjavi s I. tromesečjem 1988 je število poškodb na delu enako, to je 2 poškodbi. Resnost poškodb na delu se je zmanjšala od 11 na 5 izgubljenih delovnih dni za eno poškodbo (za

55%). Poškodb na poti ni bilo.

TOZD Papirna konfekcija Ljubljana:

Od 144 delavcev sta se na delu poškodovala 2 delavca. Poškodoval se je vsak 72. delavec. V primerjavi s I. tromesečjem 1988 je število poškodb na delu enako to je 2 poškodbi. Poškodb na poti ni bilo. Resnost poškodb na delu se je povečala od 13 na 20 izgubljenih delovnih dni za eno poškodbo (za 54%).

TOZD Lepenka Tržič:

Od 132 delavcev so se na delu poškodovali 4 delavci. Poškodoval se je vsak 33. delavec. Vsak poškodovani je povprečno boloval 16,5 delovnih dni, V mesecu marcu so imeli eno težjo poškodbo - zlom roke v zapestju. V primerjavi s I. tromesečjem 1988 se je število poškodb na delu povečalo od 0 na 4 poškodbe. Poškodb na poti ni bilo.

V TOZD Embalažni servis Koper in Sigmii Gornji Milanovac ni bilo poškodb, v DSSS pa ena.

TABELARIČNI PRIKAZ:

V TOZD se je poškodoval na delu vsak:

Kartonažna Rakek	118 del.
Pap. konfekcija Lj.	72 del.
POVPREČJE KTL	58,6 del.
Valkarton Logatec	58 del.
Kartonažna Ljubljana	47. del.
Tovarna pot. embalaže	43. del.
Jelplast Kamna gorica	37. del.
Lepenka Tržič	33. del.

Pregled povprečno izgubljenih dni za 1 poškodbo na delu:

Kartonažna Rakek	5 del. dni
Valkarton Logatec	13,7 del. dni
POVPREČJE KTL	14,6 del. dni
Tovarna pot. embalaže	15,3 del. dni
Lepenka Tržič	16,5 del. dni
Kartonažna Ljubljana	17,8 del. dni
Jelplast Kamna gorica	18 del. dni
Papirna konf. Lj.	20 del. dni

Od 33 poškodb pri delu, so ugotovljeni vzroki poškodb naslednji:

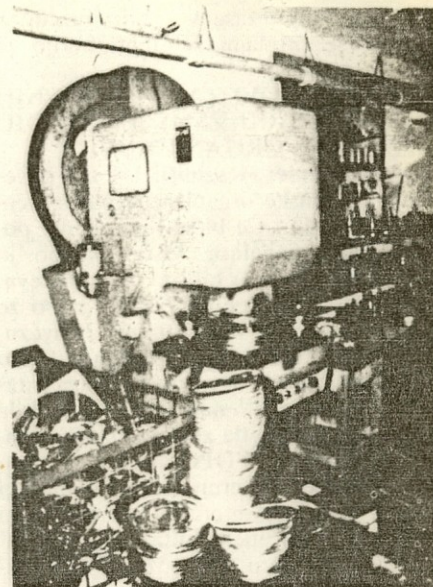
1. Nepazljivost delavca - sodelavca - 15 poškodb
2. Nezanesljiv, nesmotrn način dela - 12 poškodb
3. Kršitev predpisov varstva pri delu - 3 poškodbe
4. Pomankljivosti na objektih - napravah - 2 poškodbi
5. Poškodbe na poti na delo, z dela, službeni poti - 1 poškodba

J. Kopač

NEKE SANJE

Tiho sem zaprl okno in se naslonil na blazino. Zadremal sem kljub temu, da mi je močna svetloba razsvetljevala prostor. Občutil sem neznansko ugodje in vsi živi so se mi sprostili ob nežni glasbi, ki se je razlegala iz radia.

Nenadoma sem zagledal njo: njeni dolgi lasje so vihrali kot nekoč. In začu-

Mehanizem tipk na stiskalnici zahteva, da sta med fazo stiskanja obe roki na tipkah.

til sem neustavljivo željo, da bi jo objel. Toda nisem mogel do nje. Bila je tako daleč in tako tuja, nedostopna, da sem neodločen obstal, ne vedoč kaj bi. Sam led ... leden pogled, mraz in ona. Še vedno sem stal nebogljen sredi ledu. Opazil sem, da sem nenadoma postal slep. Zoprni občutek. Pričel sem se vrteti v krogu. Hitro, hitreje, obupno. Zaželel sem se ustaviti, vendar je bilo nemogoče. Sredi najhujšega tempa sem začutil, da se mi nekam mudi. Iskal sem izhod iz vrtečega se sveta in se počutil skrajno neugodno. Povrh vsega je še nekdo ugašnil luč. Tipal sem okrog sebe, iskal vrata, pri tem zatipal okno, pa omaro, posteljo, stene, prevrnil rožo in se skoraj ubil na črepijah. Obupan sem krenil proti postelji in pobralo me je spet. Kar naenkrat sem se znašel na stranišču. Blažen občutek, ko se znebiš bremena, ki ti hoče uničiti drobovje. Preplavilo me je olajšanje in zagrnila me ja noč.

Ne vem kaj se je dogajalo potem, ko sem zaspal kot ubit. Vem le, da sem se zjutraj prebudil premražen, otrpel in ... moker.

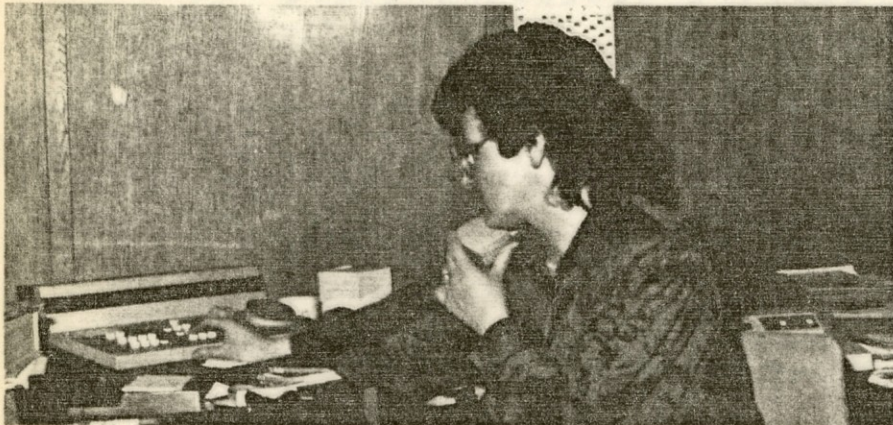
DADA

RAZMIŠLJANJE

Skozi okno zrem v svet in po njem polzijo solze. Solze greha in obupa, solze žalosti in strupa. Zrem in vidim črn svet, svet, preklet in bled. Svet, ki je prav ves bolan, črn, krvav - izdan. Črnje krošnje, rdeče trate, nikjer ni sonca barve zlate. Ni otroškega živčava, nihče se ne boji bav bava. Tu ni smeha, tu ni sreče. Čas stoji, ne teče! Res obupen je ta svet, ki po njem polzijo solze. V mojem srcu je poet, ki umira in je bled.

DADA

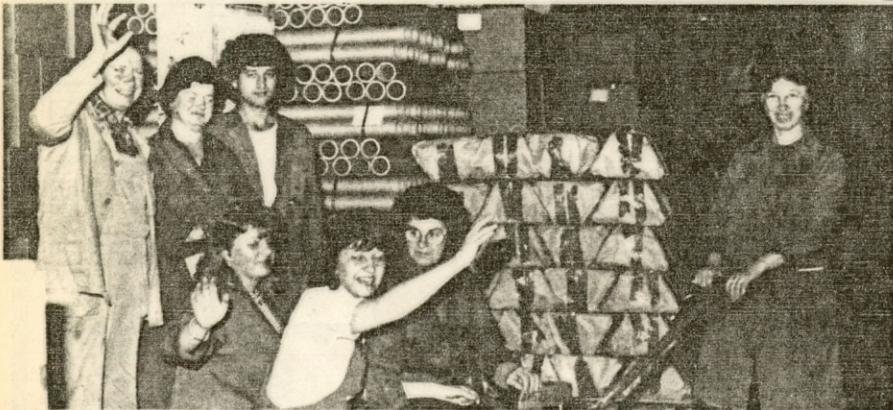
UJETO V FOTOOBJEKTIV ...

Angelca Sitar opravlja tajniške posle v Lepenki; sodelavci jo cenijo zaradi prizadevnega dela in zanesljivosti.

Ob upokojitvi Tončke Trunkelj s transporta v TOZD Kartonažna Ljubljana.

Spominski posnetek s sodelavci iz svojega delovnega okolja v TOZD Kartonažna, ki si ga je posebej zaželela in zgoraj, ko so ji nazdravili.

Zajčki so se že poskrili, ti, Micika, pa hitro poberi še letošnji regrat preden Kartonažna pozida to lepo parcelo!

Kar brez strahu, fantje! Ne bomo potonili, to ni Titanik ...

ISKRICA

Velika nemška filmska družba je povabila avstrijskega pisatelja Stefana Zweiga k predvajanju najnovejšega filma.

»Vi« je odgovoril režiser, »film je narejen po vašem romanu.

Pisatelj se je začudil.

»Tega ne bi nikoli uganil. Toda v filmu sem našel imenitne motive za roman. Jih smem uporabiti?«

»Lahko, samo pod pogojem, da dobimo pravico do snemanja,« je resno odgovoril režiser.

Rezultati žrebanja praznične nagradne križanke

Poslali ste 49 rešitev praznične nagradne križanke na temo 1. maj - praznik dela, za katero so bile razpisane tudi nekoliko višje nagrade.

Zreb je bil tokrat naklonjen naslednjim reševalcem, ki so poslali pravilne rešitve:

1. nagrado v višini 40.000 din prejme ANDRIČ Zorica - DSSS
2. nagrado v višini 30.000 din prejme LUBEJ Franc - Tov. pot. embalaže
3. nagrado v višini 20.000 din prejme OBLAK Matevž - Tov. pot. embalaže
4. nagrado v višini 5.000 din prejme MIRTIČ Valentin - Tov. pot. embalaže
5. nagrado v višini 5.000 din prejme TRČEK Franci - Tov. pot. embalaže

inf. služba

Pravilna rešitev praznične nagradne križanke

Vodoravno: GLASBENIK, RADIOGRAM, AGAR, KATE, DOMEN, VRT, IMINI, II, TATAR, KIP, EG, VI, AKROPOLA, LG, VAJA, AVTOMAT, JIČIN, BARIT, NJ, ORKAN, DOMOVINA, TRTA, ODESA, OBAD, LEAR, SEL, JALU, LAR, KASTA, ELIN, IR, KOMI, URA, AVION, RAB, PRAZNIK, NE, DELA, ZG, AC.

Razpis nagrad za nagradno križanko št.4/89:

Razdeljene bodo naslednje nagrade iz žrebanim reševalcem pravilnih rešitev nagradne križanke:

1. nagrada 20.000.- din
2. nagrada 15.000.- din
3. nagrada 10.000.- din
4. nagrada 5.000.- din
5. nagrada 5.000.- din

Rešitve pošljite v zaprti kuverti na naslov: KTL n. sol. o. Ljubljana, DSSS, Kotnikova 19/a, informativna služba, z obveznim pripisom »NAGRADNA KRIŽANKA« do 16. junija 1989.

Uganarski slovarček

ALANI - iranski nomadi;
 IBO - etnična skupina v Nigeriji;
 KONTRABANT - tihotapstvo
 PARNAS - gorovje v Grčiji
 VADI - suha pušavska dolina

m. z.

